Zbiór Orzeczeń

OPINIA RZECZNIKA GENERALNEGO
MELCHIORA WATHELETA
przedstawiona w dniu 12 kwietnia 2018 r.[1]

Sprawa C-99/17 P

Infineon Technologies AG
przeciwko

Komisji Europejskiej

Odwołanie – Porozumienia, decyzje i uzgodnione praktyki – Europejski rynek czipów do kart – Sieć kontaktów dwustronnych w celu koordynowania odpowiedzi udzielanych klientom poszukującym obniżki cen – Podważenie autentyczności dowodów – Zakres kontroli sądowej – Nieograniczone prawo orzekania

1. W rozpatrywanym odwołaniu spółka Infineon Technologies AG (zwana dalej „wnoszącą odwołanie") wnosi o uchylenie wyroku Sądu Unii Europejskiej z dnia 15 grudnia 2016 r., Infineon Technologies/Komisja (T-758/14, niepublikowanego, zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem", EU:T:2016:737), w którym Sąd oddalił jej skargę zmierzającą tytułem żądania głównego do stwierdzenia nieważności decyzji Komisji C(2014) 6250 wersja ostateczna z dnia 3 września 2014 r. dotyczącej postępowania prowadzonego na podstawie art. 101 TFUE i art. 53 porozumienia [o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG)] (sprawa AT.39574 – czipy do kart) (zwanej dalej „sporną decyzją"), zaś tytułem żądania ewentualnego – do obniżenia wysokości grzywny wymierzonej wnoszącej odwołanie.

2. Zgodnie z wnioskiem Trybunału niniejsza opinia będzie dotyczyła dwóch kwestii prawnych podniesionych przez wnoszącą odwołanie na jego poparcie. Te dwie kwestie dotyczą warunków wykonywania nieograniczonego prawa orzekania oraz kwestionowania autentyczności dowodów przyjętych przez Komisję Europejską.

I. Ramy prawne

A. Rozporządzenie nr 1/2003

3. Zgodnie z art. 31 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. [101 TFUE] i [102 TFUE][2] „Trybunał Sprawiedliwości ma nieograniczoną jurysdykcję do rozpatrywania odwołań od decyzji, w których Komisja nałożyła grzywnę lub okresową karę pieniężną. Trybunał Sprawiedliwości może uchylić, obniżyć lub podwyższyć nałożoną grzywnę lub okresową karę pieniężną".

1 Język oryginału: francuski.

2 Dz.U. 2003, L 1, s. 1.

B. Wytyczne w sprawie metody ustalania grzywien

4. Wytyczne w sprawie metody ustalania grzywien nakładanych w zastosowaniu art. 23 ust. 2 lit. a) rozporządzenia nr 1/2003 [3] (zwane dalej „wytycznymi w sprawie metody ustalania grzywien") w tytule „Dostosowania kwoty podstawowej [grzywny]" przewidują:

„[…]

B. Okoliczności łagodzące

29. Kwota podstawowa grzywny może zostać obniżona, jeżeli Komisja stwierdzi występowanie okoliczności łagodzących takich jak:

– […]

– […]

– dostarczenie przez dane przedsiębiorstwo dowodu, że jego udział w naruszeniu przepisów jest zasadniczo ograniczony, a w konsekwencji udowodnienie, że w okresie, w którym przystąpiło ono do wywołujących naruszenie przepisów porozumień, w istocie powstrzymywało się ono od stosowania postanowień tych porozumień, przyjmując na rynku postawę prokonkurencyjną; sam fakt udziału przedsiębiorstwa w naruszeniu przez okres krótszy niż w przypadku innych przedsiębiorstw nie jest uznawany za okoliczność łagodzącą, gdyż okoliczność ta znajduje już odzwierciedlenie w kwocie podstawowej;

[…]".

II. Okoliczności powstania sporu

5. Okoliczności powstania sporu i najistotniejsze elementy spornej decyzji zostały przedstawione w pkt 1–40 zaskarżonego wyroku. Można je streścić w następujący sposób.

6. W dniu 22 kwietnia 2008 r. Komisja została poinformowana przez Renesas Technology Corp i jej spółki zależne (zwane dalej „Renesasem") o istnieniu kartelu w sektorze czipów do kart. Równocześnie Renesas zwrócił się o zastosowanie w stosunku do niego zwolnienia z grzywien na podstawie komunikatu Komisji w sprawie zwolnienia z grzywien oraz zmniejszania grzywien w przypadkach karteli [4] (zwanego dalej „komunikatem w sprawie współpracy"). Po przeprowadzeniu niezapowiedzianych kontroli w pomieszczeniach kilku przedsiębiorstw tego sektora i po skierowaniu do nich wniosku o udzielenie informacji Komisja w dniu 28 marca 2011 r. wszczęła zgodnie z art. 11 ust. 6 rozporządzenia nr 1/2003 postępowanie przeciwko Koninklijke Philips NV i Philips France (zwanym dalej „Philipsem"), Renesasowi, Samsung Electronics CO., Ltd, i Samsung Semiconductor Europe GmbH (zwanym dalej łącznie „Samsungiem").

7. W kwietniu 2011 r. Komisja wszczęła rozmowy ugodowe w rozumieniu art. 10a rozporządzenia Komisji (WE) nr 773/2004 z dnia 7 kwietnia 2004 r. odnoszącego się do prowadzenia przez Komisję postępowań zgodnie z art. [101 TFUE] i [102 TFUE] [5]. Udział w rozmowach wzięli Renesas, Samsung i Philips. Rozmowy zostały zawieszone w październiku 2012 r.

3 Dz.U. 2006, C 210, s. 2.

4 Dz.U. 2006, C 298, s. 17.

5 Dz.U. 2004, L 123, s. 18.

8. W dniu 18 kwietnia 2013 r. Komisja wysłała pismo w sprawie przedstawienia zarzutów do Renesasu, Hitachi, Mitsubishi Electric Corp., Samsunga, Philipsa oraz do wnoszącej odwołanie. W dniu 20 listopada 2013 r. odbyło się przesłuchanie.

9. W dniu 3 września 2014 r. Komisja wydała sporną decyzję. W decyzji Komisja stwierdziła, że cztery przedsiębiorstwa, tj. wnosząca odwołanie, Renesas, Samsung i Philips, uczestniczyły w jednolitym i ciągłym naruszeniu art. 101 ust. 1 TFUE i art. 53 porozumienia EOG w sektorze czipów do kart obejmującym EOG (zwanym dalej „zarzucanym naruszeniem"). Naruszenie to było realizowane w okresie między 24 września 2003 r. a 8 września 2005 r. i dotyczyło czipów do kart, które są wykorzystywane w kartach SIM telefonów komórkowych, kartach bankowych, dowodach tożsamości i paszportach, kartach służących do opłacania płatnych kanałów telewizyjnych oraz w wielu innych zastosowaniach.

10. W okresie, w którym miało miejsce zarzucane naruszenie, rynek czipów do kart, dzielący się na dwa segmenty – czipów do kart SIM (stosowanych głównie w telefonach komórkowych) i czipów do kart innych niż karty SIM (wykorzystywanych do celów bankowych, bezpieczeństwa i identyfikacji), charakteryzował się stałym spadkiem cen, presją cenową wywieraną przez głównych klientów producentów kart czipowych, utratą równowagi między podażą a popytem ze względu na wzrost popytu, stałym i szybkim rozwojem technologicznym oraz strukturą negocjacji z klientami.

11. Zarzucane naruszenie opierało się na sieci kontaktów dwustronnych między adresatami spornej decyzji, które były realizowane w latach 2003 i 2004 w ramach cotygodniowych spotkań bądź rozmów telefonicznych. Zdaniem Komisji uczestnicy naruszenia koordynowali swoją politykę cenową w zakresie czipów do kart, utrzymując kontakty dotyczące ustalania poziomu cen, w szczególności cen oferowanych poszczególnym klientom, cen minimalnych i cen docelowych, wymiany poglądów na temat zmian cen na następne sześć miesięcy i zamiarów dotyczących ustalania poziomu cen, ale również zdolności produkcyjnych i ich wykorzystania, przyszłych zachowań rynku, a także negocjacji w sprawie umów zawieranych ze wspólnymi klientami. Kalendarz prowadzonych kontaktów o charakterze zmowy, których wykaz jest zawarty w tabeli nr 4 zaskarżonej decyzji, pokrywał się z cyklami ekonomicznymi. Mając na uwadze ich przedmiot oraz czas, w którym się odbywały, Komisja ustaliła powiązania między tymi kontaktami dwustronnymi. Ponadto przy okazji tych kontaktów przedsiębiorstwa miały niekiedy otwarcie przekazywać konkurencji informacje o innych kontaktach dwustronnych pomiędzy uczestnikami naruszenia oraz inne zebrane informacje.

12. Komisja zakwalifikowała zarzucane naruszenie jako jednolite i ciągłe. W istocie kontakty mające znamiona zmowy były powiązane i wzajemnie się uzupełniały. Podejmowane wspólnie działania przyczyniły się do realizacji całości skutków antykonkurencyjnych w ramach szerokiego planu mającego jednolity cel.

13. Zdaniem Komisji Renesas, Samsung i Philips miały wiedzę na temat całości naruszenia. Natomiast wnosząca odwołanie została uznana za odpowiedzialną za naruszenie jedynie w zakresie, w jakim uczestniczyła w praktykach kartelowych wraz z Renesasem i Samsungiem, bowiem brak było dowodów, że prowadziła również kontakty z Philipsem, jak też nie udowodniono, że z jej subiektywnej oceny wynikało, iż uczestniczyła w całości zarzucanego naruszenia.

14. Komisja uznała także, że zachowanie ukaranych przedsiębiorstw miało na celu ograniczenie konkurencji na rynku wewnętrznym Unii i miało odczuwalny wpływ na handel między państwami członkowskimi i między umawiającymi się stronami porozumienia EOG.

15. Do celów obliczania grzywien nałożonych na podstawie art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003 i wytycznych w sprawie metody ustalania grzywien Komisja wskazała, że zarzucane naruszenie zostało popełnione umyślnie. W celu obliczenia kwoty podstawowej Komisja uwzględniła wskaźnik wartości rocznej sprzedaży ustalony w oparciu o rzeczywistą wartość sprzedaży produktów objętych zmową zrealizowanych przez przedsiębiorstwa w okresie ich uczestnictwa w naruszeniu. Komisja zastosowała

współczynnik wagi naruszenia w wysokości 16%. Wzięła pod uwagę okres 11 miesięcy i 17 dni w przypadku Philipsa, 18 miesięcy i 7 dni w przypadku wnoszącej odwołanie, 23 miesięcy i 2 dni w przypadku Renesasu oraz 23 miesięcy i 15 dni w przypadku Samsunga. Komisja zastosowała współczynnik w wysokości 16% wartości sprzedaży tytułem kwoty dodatkowej.

16. W związku z zaistnieniem okoliczności łagodzących Komisja przyznała wnoszącej odwołanie obniżkę kwoty grzywny wynoszącą 20%, ponieważ wnosząca odwołanie była odpowiedzialna za zarzucane naruszenie jedynie w zakresie, w jakim uczestniczyła w zmowie kartelowej z Samsungiem i Renesasem, nie zaś z Philipsem. Na podstawie komunikatu w sprawie współpracy Komisja przyznała Renesasowi zwolnienie z grzywny, a Samsungowi – obniżkę kwoty grzywny o 30%.

17. W art. 1 spornej decyzji Komisja stwierdziła, że następujące przedsiębiorstwa uczestniczyły w jednolitym i ciągłym naruszeniu art. 101 ust. 1 TFUE i art. 53 porozumienia EOG w sektorze czipów do kart obejmującym EOG:

– wnosząca odwołanie – od 24 września 2003 r. do 31 marca 2005 r., „z uwagi na działania wspólne z Renesasem i Samsungiem" [art. 1 lit. a)];

– Philips – od 26 września 2003 r. do 9 września 2004 r. [art. 1 lit. b)];

– Renesas – od 7 października 2003 r. do 8 września 2005 r. [art. 1 lit. c)]; oraz

– Samsung – od 24 września 2003 r. do 8 września 2005 r. [art. 1 lit. d)].

18. W art. 2 spornej decyzji Komisja nałożyła następujące grzywny: na wnoszącą odwołanie 82 784 000 EUR [art. 2 lit. a)], na Philipsa – 20 148 000 EUR [art. 2 lit. b)], na Renesasa – 0 EUR [art. 2 lit. c)] i na Samsunga – 35 116 000 EUR [art. 2 lit. d)].

III. Postępowanie przed Sądem i zaskarżony wyrok

19. Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 13 listopada 2014 r. (zwanym dalej „skargą o stwierdzenia nieważności") wnosząca odwołanie wniosła skargę zmierzającą tytułem żądania głównego do stwierdzenia nieważności spornej decyzji, a tytułem żądania ewentualnego – do obniżenia kwoty grzywny, która została na nią nałożona.

20. Na poparcie swojej skargi wnosząca odwołanie podniosła sześć zarzutów. W zaskarżonym wyroku Sąd oddalił wszystkie zarzuty i w rezultacie oddalił skargę w całości.

21. W ramach dwóch pierwszych zarzutów podniesionych przed Sądem, które dotyczyły poszanowania prawa do obrony oraz zasady dobrej administracji, wnosząca odwołanie skrytykowała w szczególności proceduralne potraktowanie dowodu przedstawionego przez Samsunga w 2012 r., tj. jej wiadomości elektronicznej z dnia 3 listopada 2003 r. o charakterze wewnętrznym, której to autentyczność wnosząca odwołanie zresztą zakwestionowała.

22. W tym kontekście, w ramach oceny zastrzeżenia drugiego podniesionego na poparcie zarzutu pierwszego, Sąd stwierdził w istocie w pkt 76–80 zaskarżonego wyroku, że Komisja powinna była w toku postępowania administracyjnego powiadomić wnoszącą odwołanie o swoich „ocenach o charakterze naukowym" potwierdzających autentyczność wiadomości. Oceny te należy bowiem uznać za istotne, ponieważ na ich podstawie Komisja doszła do wniosku, że rzeczona wiadomość elektroniczna stanowi wiarygodny dowód na okoliczność udziału wnoszącej odwołanie w zarzucanym naruszeniu. Jednakże w pkt 85 tego wyroku Sąd orzekł, że zaniechanie powiadomienia wnoszącej odwołanie o tych ocenach pozostało bez wpływu na wnioski, do jakich doszła Komisja w spornej decyzji, w związku z czym w pkt 86 wyroku Sąd oddalił zastrzeżenie wnoszącej odwołanie.

23. W zakresie, w jakim wnosząca odwołanie kwestionuje wartość dowodową oświadczenia pracownika Samsunga na tej podstawie, że oświadczenie wprowadzające w błąd nie stanowi przestępstwa w Republice Korei oraz że po nieudanej transakcji Samsung miałby własny interes w „upiększeniu faktów", Sąd w pkt 93 zaskarżonego wyroku wskazał, że Samsung, jako wnioskodawca na podstawie komunikatu w sprawie współpracy, jest narażony na utratę korzyści z tej współpracy w przypadku złożenia fałszywego oświadczenia.

24. Sąd odrzucił także podniesiony przez wnoszącą odwołanie w ramach zarzutu drugiego argument oparty na tym, że Komisja, w braku wiarygodnego dowodu wskazującego na autentyczność wiadomości elektronicznej z dnia 3 listopada 2003 r., powinna była zwrócić się o jej niezależną fachową ekspertyzę. W pkt 118 zaskarżonego wyroku Sąd oparł swą odpowiedź na wyżej przytoczony argument na tym, że Komisja dysponuje pewnym zakresem uznania przy podejmowaniu decyzji, które z dodatkowych środków należy podjąć, oraz że w rozpatrywanej sprawie wnosząca odwołanie nie wykazała, iż z uwagi na dokumenty, które zostały jej dostarczone, oraz jej własne oceny naukowe żądanie to było uzasadnione.

25. W ramach badania zarzutu trzeciego, podzielonego na cztery części i opartego na naruszeniu art. 101 ust. 1 TFUE, Sąd zbadał między innymi twierdzenia wnoszącej odwołanie odnoszące się do niewiarygodności dowodów dostarczonych przez Samsunga i istnienia dowodów na popełnienie przez wnoszącą odwołanie zarzucanego naruszenia.

26. W tym względzie w pkt 143–158 zaskarżonego wyroku Sąd zbadał argumenty wnoszącej odwołanie zmierzające do zakwestionowania, w ramach części drugiej argumentacji podniesionej na poparcie zarzutu trzeciego, wiarygodności dowodów przedłożonych przez Samsunga.

27. W pierwszej kolejności Sąd w pkt 143 i 144 oddalił te argumenty jako bezzasadne ze względu na to, iż nawet założenie, że Samsung jako świadek nie jest wiarygodny i że należy odrzucić wszystkie oświadczenia i dowody w postaci dokumentów, które przedstawił, nie podważa ogólnej oceny Komisji, która opiera się na oświadczeniach i dowodach w postaci dokumentów dostarczonych przez Renesasa, potwierdzających, że wnosząca odwołanie utrzymywała z nim kontakty antykonkurencyjne, takie jak choćby te w dniu 31 marca 2005 r. Sąd odesłał w tym względzie do pkt 193–201 zaskarżonego wyroku, zaś w pkt 197–206 owego wyroku Sąd zbadał i oddalił argumenty wnoszącej odwołanie mające na celu zakwestionowanie zaistnienia kontaktu w tej dacie.

28. Po drugie, „tytułem uzupełnienia" Sąd zbadał i oddalił w pkt 145–157 zaskarżonego wyroku argumenty wnoszącej odwołanie zmierzające do podważenia wiarygodności Samsunga jako świadka i wiarygodności oświadczeń i dowodów przez niego składanych.

29. W tym kontekście, po pierwsze, Sąd stwierdził, że wnosząca odwołanie nie podważyła oceny Komisji, zgodnie z którą oświadczenia i dowody przedłożone przez Samsunga zostały potwierdzone przez innych członków kartelu, a w szczególności przez Renesasa i NXP [6], i w związku z tym wszystkie argumenty zmierzające do zdyskredytowania Samsunga jako wiarygodnego świadka powinny zostać oddalone jako nieistotne dla sprawy (pkt 146–149 zaskarżonego wyroku). Po drugie, Sąd ustosunkował się do zastrzeżeń wnoszącej odwołanie dotyczących wiarygodności dowodów uwzględnionych przez Komisję w celu wykazania kontaktów, które miały miejsce w dniach 3 i 7 listopada 2003 r. (pkt 152–157 zaskarżonego wyroku).

30. W pkt 159–208 zaskarżonego wyroku Sąd zbadał część trzecią argumentacji podniesionej na poparcie tego zarzutu, odnoszącą się do kwestii dowodu na zaistnienie naruszenia art. 101 TFUE. Wnosząca odwołanie utrzymywała, że żaden z wskazanych jedenastu kontaktów z konkurentami nie naruszał tego przepisu. W odpowiedzi Sąd zaznaczył w pkt 160 zaskarżonego wyroku, że „[wnosząca

6 Ze spornej decyzji wynika, że NXP przejęła działalność Philipsa w momencie utworzenia, tj. w dniu 29 września 2006 r. Komisja uznała, że NXP nie uczestniczyła w zarzucanym naruszeniu.

odwołanie] nie sprzeciwiała się ocenie Komisji, zgodnie z którą wysokość ceny była ustalana, co do zasady, w ujęciu rocznym, co wynika zresztą z treści rozmów, w których uczestniczyła [wnosząca odwołanie]. W tych okolicznościach wystarczy zbadać, czy na przestrzeni lat 2003–2005 [wnosząca odwołanie] uczestniczyła w jednej lub, w stosownych przypadkach, dwóch antykonkurencyjnych dyskusjach z Samsungiem bądź Renesasem podczas każdego z trzech lat obejmujących naruszenie, w celu stwierdzenia, czy doszło do naruszenia art. 101 TFUE".

31. W tych okolicznościach Sąd uznał za właściwe zbadanie na wstępie pięciu kontaktów między wnoszącą odwołanie a Renesasem i Samsungiem – z dnia 24 września 2003 r. (kontakt pierwszy), z dnia 3 listopada 2003 r. (drugi), z dnia 18 marca 2004 r. (szósty), z dni 1–8 czerwca 2004 r. (siódmy) i z dnia 31 marca 2005 r. (jedenasty), przy czym kontakty pierwszy i ostatni stanowiły w ocenie Komisji odpowiednio początek i koniec udziału wnoszącej odwołanie w zarzucanym naruszeniu.

32. Zdaniem Sądu jedynie w przypadku, gdyby zbadanie tych pięciu kontaktów nie pozwoliło na wykazanie istnienia zarzucanego naruszenia, należałoby przystąpić do badania, czy inne kontakty, takie jak ten w dniu 17 listopada 2003 r., co do którego wnosząca odwołanie twierdziła, że nie był niezgodny z prawem, przyczyniłyby się do ustalenia zaistnienia naruszenia.

33. Następnie Sąd zbadał i oddalił wszystkie argumenty wysunięte przez wnoszącą odwołanie w odniesieniu do tych pięciu kontaktów.

34. W szczególności, co się tyczy badanego w pkt 161–176 zaskarżonego wyroku kontaktu z dnia 24 września 2003 r., do którego doszło pomiędzy wnoszącą odwołanie a Samsungiem, Sąd uznał w pkt 164–166 zaskarżonego wyroku, że po pierwsze, wymiana informacji na temat cen, aktualnej i przyszłej wydajności i rozwoju technologicznego miała na celu bezpośredni wpływ na strategię handlową podmiotów konkurencyjnych, w szczególności na rynku, na którym popyt i podaż są skoncentrowane. Sąd uściślił w pkt 168 wyroku, że żaden z argumentów wnoszącej odwołanie nie pozwolił podważyć stwierdzenia, zgodnie z którym wnosząca odwołanie z Samsungiem co najmniej wymieniali prognozy cen na rok następny.

35. Po drugie, w pkt 173–175 wyroku Sąd zakwalifikował wymianę tego typu informacji, w jego ocenie podlegających szczególnej ochronie, jako naruszenie ze względu na cel, biorąc pod uwagę kontekst gospodarczy i prawny właściwego rynku. Jak wskazano w motywie 59 spornej decyzji, powyższe nie było kwestionowane przed Sądem przez wnoszącą odwołanie.

36. Jeżeli zaś chodzi o dyskusje dotyczące wydajności produkcji, Sąd dodał w pkt 176 zaskarżonego wyroku, że po pierwsze, ze względu na to, iż Komisja wskazała powody, dla których uznała, że wymiana informacji na temat zdolności mogła, mając na uwadze cechy charakterystyczne rynku, ograniczyć konkurencję, nie była ona zobowiązana do wykazania skutków antykonkurencyjnych na rynku, aby można było uznać, że omawiana praktyka miała charakter naruszenia. Po drugie, nawet przy założeniu, że wymiana informacji na temat wydajności nie jest sama w sobie wystarczająca dla stwierdzenia naruszenia ze względu na cel, wnosząca odwołanie nie podważyła jednak zdaniem Sądu, iż Komisja słusznie stwierdziła, że wymiana informacji na temat przyszłych cen stanowi naruszenie ze względu na cel.

37. Jeśli chodzi o kontakty z dnia 3 listopada 2003 r. między wnoszącą odwołanie a spółką Samsung, w pkt 177–185 zaskarżonego wyroku Sąd, po pierwsze, zauważył, że wnosząca odwołanie nie udowodniła, że obiektywne powody istnienia wielu wersji wiadomości z tego samego dnia, której autentyczność była kwestionowana, wskazane przez Komisję, były błędne. W każdym wypadku należy stwierdzić, że zbiór poszlak wynikających z innych dowodów wskazuje na fakt, że bezprawne dyskusje, o których mowa w rzeczonej wiadomości elektronicznej, odbywały się. Sąd zbadał wiadomość z dnia 7 października 2003 r. przesłaną przez pracownika Renesasu oraz wiadomość pracownika Samsunga z dnia 7 listopada 2003 r. (pkt 181–183 zaskarżonego wyroku).

38. Po drugie, w odpowiedzi na argumentację, zgodnie z którą kontakt z dnia 3 listopada 2003 r. nie stanowił ograniczenia konkurencji ze względu na cel, Sąd uznał, że wystarczy stwierdzić, iż Komisja nie jest zobowiązana do ustalenia w odniesieniu do każdej nielegalnej dyskusji, że stanowiła ona takie ograniczenie, dlatego że ustalono, iż omawiane praktyki, rozpatrywane łącznie, stanowią ograniczenie konkurencji ze względu na cel (pkt 185 zaskarżonego wyroku).

39. Jeśli chodzi o kontakty z dnia 1–8 czerwca 2004 r., które miały miejsce między wnoszącą odwołanie a spółką Samsung, Sąd oddalił w pkt 192–196 zaskarżonego wyroku argumenty wnoszącej odwołanie. Odnosząc się do motywu 216 spornej decyzji, oparł się on na dokumencie pochodzącym od Samsunga, aby stwierdzić, że zaistniała wymiana informacji szczególnie chronionych.

40. Poprzez analizę pięciu wyżej wymienionych kontaktów Sąd stwierdził w pkt 207 zaskarżonego wyroku, że „Komisja nie popełniła błędu stwierdzając, że wnosząca odwołanie uczestniczyła w antykonkurencyjnych rozmowach z Renesasem i Samsungiem, które miały miejsce w okresie od dnia 24 września 2003 r. do dnia 31 marca 2005 r.”.

41. W odpowiedzi na część czwartą argumentacji podniesionej przez wnoszącą odwołanie na poparcie zarzutu trzeciego, opartą na założeniu, że z uwagi na niepodzielny charakter zarzucanego naruszenia Sąd może jedynie stwierdzić nieważność spornej decyzji w całości, w szczególności jeżeli stwierdzono, iż kontakty z dnia 3 i 17 listopada 2003 r. nie miały charakteru antykonkurencyjnego, Sąd, w pkt 211 zaskarżonego wyroku, ocenił: „Jak wskazano w pkt 160 [zaskarżonego wyroku], skarżąca nie sprzeciwiła się twierdzeniom, że ustalenie cen na przedmiotowym rynku obejmowało, co do zasady, rok. W związku z tym, iż stwierdzono […], że Komisja nie popełniła żadnego błędu, stwierdzając uczestnictwo [wnoszącej odwołanie] w niezgodnych z prawem pięciu kontaktach w latach 2003–2005, fakt, iż Komisja niesłusznie stwierdziła, że inne kontakty, które były przedmiotem badania, takie jak te w dniu 17 listopada 2003 r., nie miały w rzeczywistości charakteru [konkurencyjnego], nie zmieniłby stwierdzenia, że skarżąca uczestniczyła w jednolitym i ciągłym naruszeniu w okresie tych trzech lat. W związku z tym, wbrew twierdzeniom [wnoszącej odwołanie] wyrażonym na rozprawie, nawet jeśli podejmowane kontakty inne niż te pięć wymienionych powyżej nie naruszają art. 101 TFUE, to jednak Komisja udowodniła w sposób wymagany prawem, że [skarżąca] uczestniczyła w zarzucanym naruszeniu”.

42. Jeśli chodzi o zarzut czwarty, podniesiony przez wnoszącą odwołanie jako zarzut ewentualny i oparty na błędnej interpretacji pojęcia „jednolitego i ciągłego naruszenia”, Sąd, w pkt 215 zaskarżonego wyroku, przywołał motywy 285–315 spornej decyzji. Przypomniał również, w pkt 216–223 tego wyroku, orzecznictwo odnoszące się do stwierdzenia istnienia takiego naruszenia i uczestnictwa przedsiębiorstw w takim naruszeniu.

43. W świetle tego orzecznictwa Sąd zbadał następnie pięć zarzutów wnoszącej odwołanie. W szczególności, po pierwsze, Sąd oddalił w pkt 226–232 zaskarżonego wyroku zarzut oparty na wewnętrznej sprzeczności spornej decyzji. Po przeanalizowaniu uzasadnienia i sentencji tej decyzji stwierdził on, że: „chociaż w sentencji Komisja stwierdziła, bez różnicowania jej czterech adresatów, że wszyscy oni uczestniczyli w przedmiotowym naruszeniu, z treści uzasadnienia tej decyzji wynika jednoznacznie, że Komisja uznała, iż przedsiębiorstwa te brały udział w jednolitym i ciągłym naruszeniu, co nie stanowi uszczerbku dla faktu, że [wnosząca odwołanie] nie może, w przeciwieństwie do trzech innych ukaranych przedsiębiorstw, zostać uznana za odpowiedzialną za naruszenie jako całość” (pkt 229 owego wyroku). Niemniej jednak, dokonując wykładni sentencji spornej decyzji w świetle jej uzasadnienia, Sąd orzekł w pkt 231 owego wyroku, że „sentencję należy rozumieć w ten sposób, iż [Komisja] nie zarzuca [wnoszącej odwołanie] odpowiedzialności za zarzucane naruszenie jako całość, w odróżnieniu od innych adresatów [spornej] decyzji, lecz przypisuje jej odpowiedzialność za to naruszenie w zakresie, w jakim utrzymywała bezprawne kontakty z Renesasem i Samsungiem. Wprawdzie sformułowanie sentencji [spornej] decyzji w istocie nie jest najbardziej fortunne, jednak nie zmienia to faktu, że sentencja tej decyzji nie stoi w sprzeczności z jej uzasadnieniem”.

44. Po drugie, w pkt 236–240 owego wyroku Sąd oddalił również zarzut oparty na naruszeniu zasad równego traktowania i proporcjonalności w odniesieniu do sposobu obliczenia kwoty grzywny. W pkt 239 tego wyroku oddalił on zwłaszcza zarzut podważający obniżenie grzywny o 20%, które Komisja przyznała wnoszącej odwołanie z tytułu zaistnienia okoliczności łagodzących – ograniczonego uczestnictwa w naruszeniu. Powodem oddalenia był fakt, iż „[wnosząca odwołanie] nie przedstawia żadnego konkretnego argumentu pozwalającego uznać, że zmniejszenie kwoty grzywny o 20% nie jest w niniejszym przypadku proporcjonalne do okoliczności, że uczestniczyła ona w naruszeniu jedynie częściowo".

45. Sposób obliczenia grzywny został zbadany przez Sąd w ramach podniesionych przez wnoszącą odwołanie zarzutów piątego i szóstego.

46. W ramach badania zarzutu piątego, dotyczącego błędu w obliczeniu grzywny, polegającego na pominięciu faktu, iż wnosząca odwołanie nie uczestniczyła w zmowie dotyczącej czipów do kart innych niż karty SIM, w pkt 255–259 zaskarżonego wyroku Sąd zauważył, że ceny tych czipów były wymieniane podczas kontaktu z Samsungiem z dnia 24 września 2003 r. oraz że przywołane argumenty wnoszącej odwołanie nie pozwalają na podważenie tego ustalenia (pkt 255, 256 wyroku). Z drugiej strony Sąd dodał, że „w każdym razie skarżąca nie wysuwa w swoich pismach procesowych żadnego argumentu w celu przeciwstawienia się ocenie Komisji zawartej w motywie 221 [spornej] decyzji, jak i w uwagach, zgodnie z którymi istnieje związek między chipami do kart SIM i do pozostałych kart" (pkt 257 tego wyroku) i oddalił jako bezzasadny argument wnoszącej odwołanie, zgodnie z którym te dwa typy czipów nie należą do tego samego rynku produktowego (pkt 258 zaskarżonego wyroku).

47. W ramach zarzutu szóstego, opartego na naruszeniu wytycznych w sprawie metody ustalania grzywien i zasady proporcjonalności, Sąd stwierdził przede wszystkim, w pkt 270 zaskarżonego wyroku, że nałożona na skarżącą grzywna nie narusza zasady proporcjonalności. Sąd oparł ten wniosek na dokonanym w pkt 269 tego wyroku stwierdzeniu, że kwota grzywny nałożonej na skarżącą odzwierciedla fakt, iż jej obrót jest o wiele wyższy niż innych ukaranych przedsiębiorstw i odzwierciedla znaczenie gospodarcze jej udziału w rozpatrywanym naruszeniu, przy czym odwołanie się do wysokości części całkowitego obrotu pochodzącej ze sprzedaży produktów będących przedmiotem naruszenia najlepiej oddaje znaczenie gospodarcze tego naruszenia.

IV. Żądania stron i postępowanie przed Trybunałem

48. W swoim odwołaniu wnosząca odwołanie wnosi do Trybunału o:

– uchylenie zaskarżonego wyroku;

– stwierdzenie nieważności spornej decyzji w zakresie, w jakim dotyczy ona wnoszącej odwołanie;

– tytułem żądania ewentualnego – obniżenie kwoty grzywny w wysokości 82 874 000 EUR nałożonej na wnoszącą odwołanie w motywie 457 lit. a) zaskarżonej decyzji do wysokości proporcjonalnej;

– tytułem żądania ewentualnego – przekazanie sprawy Sądowi do ponownego rozpoznania; oraz

– obciążenie Komisji kosztami postępowania.

49. Komisja wnosi do Trybunału o:

– oddalenie odwołania;

– w odniesieniu do żądania ewentualnego – oddalenie żądania obniżenia kwoty grzywny nałożonej na wnoszącą odwołanie,

– obciążenie wnoszącej odwołanie kosztami postępowania.

V. W przedmiocie odwołania

50. Wnosząca odwołanie podnosi na jego poparcie trzy zarzuty, które co do zasady odpowiadają „trzem kwestiom prawnym" zawartym w pkt 2 odwołania. Zarzut pierwszy jest oparty na naruszeniu art. 263 TFUE ze względu na przeprowadzenie niekompletnej i selektywnej kontroli sądowej. W ramach tego zarzutu podniesiona została kwestia autentyczności niektórych dowodów i wynikających z tego konsekwencji w zakresie rozkładu ciężaru dowodu. Zarzut pierwszy jest nierozerwalnie związany z trzecim, opartym na naruszeniach prawa popełnionych przy obliczeniu grzywny nałożonej na wnosząca odwołanie i na naruszeniu prawa do nieograniczonego orzekania. Z kolei zarzut drugi dotyczy zastosowania art. 101 TFUE, a w szczególności pojęcia ograniczenia konkurencji ze względu na cel oraz jednolitego i ciągłego naruszenia.

51. Kwestie prawne, które zgodnie z życzeniem Trybunału mają zostać zgłębione w niniejszej opinii, zostały poruszone w dwóch pierwszych częściach zarzutu pierwszego w związku z zarzutem trzecim. Jak bowiem wskazano w pkt 2 niniejszej opinii, odnosi się ona, po pierwsze, do wymogów skutecznej kontroli sądowej, przy czym kwestia ta jest powiązana, w niniejszym przypadku, z wykonywaniem nieograniczonego prawa orzekania, oraz po drugie, do podważenia autentyczności dowodów przyjętych przez Komisję.

A. W sprawie skutecznej kontroli sądowej i nieograniczonego prawo orzekania (część pierwsza zarzutu pierwszego w związku z zarzutem trzecim)

1. Argumentacja stron

52. W pierwszej części zarzutu pierwszego wnosząca odwołanie kwestionuje w szczególności pkt 160 zaskarżonego wyroku, który stanowi punkt wyjścia dla kontroli, którą wnosząca odwołanie uważa za niewystarczającą.

53. W istocie zarzuca ona Sądowi, że nie zbadał pięciu z jedenastu uznanych za niezgodne z prawem kontaktów, do których doszło zgodnie z ustaleniami Komisji, mimo że wszystkie były przez wnoszącą odwołanie kwestionowane. Tymczasem niezgodność z prawem oceny dokonanej przez Komisję odnoszącej się do jednego lub dwóch z zakwestionowanych kontaktów powinna prowadzić do uchylenia odpowiednich wniosków Komisji w spornej decyzji.

54. Wnosząca odwołanie uważa zatem, że kontrola sądowa sprawowana przez Sąd, w warunkach opisanych w pkt 160 zaskarżonego wyroku, jest niepełna i selektywna, a co za tym idzie, stoi w sprzeczności z art. 263 TFUE. Fragmentaryczność kontroli powoduje również, że uzasadnienie zaskarżonego wyroku dotknięte jest brakiem.

55. Ponadto kontakty, które były przedmiotem rozpoznania, należy uznać za niewystarczające do stwierdzenia zaistnienia jednolitego i ciągłego naruszenia w odniesieniu do wnoszącej odwołanie.

56. W konsekwencji przeprowadzenie selektywnej kontroli nie pozwoliło Sądowi w pełni ocenić wagi zarzucanego naruszenia ani wystarczająco skontrolować wysokości nałożonej grzywny. Ten ostatni argument został też przywołany i omówiony w ramach trzeciego zarzutu odwołania dotyczącego naruszenia prawa popełnionego przez Sąd przy ustalaniu kwoty grzywny.

57. Komisja kwestionuje zasadność wszystkich argumentów podniesionych przez wnoszącą odwołanie.

58. Odnosząc się bardziej szczegółowo do krytyki wymierzonej w pkt 160 zaskarżonego wyroku, Komisja wskazuje, że ze względu na fakt, iż wnosząca odwołanie nie podważyła ustalenia, zgodnie z którym ceny czipów były ustalane co do zasady w ujęciu rocznym, Sąd mógł ograniczyć się do sprawdzenia, czy wnosząca odwołanie uczestniczyła w co najmniej jednym antykonkurencyjnym kontakcie rocznie w latach 2003–2005. Zdaniem Komisji wystarczy bowiem, że skutki ekonomiczne kontaktów antykonkurencyjnych trwały po tym, jak miały one miejsce. W tych okolicznościach według Komisji Sąd nie był zobowiązany do uzasadnienia wyboru pięciu kontaktów, które zbadał, ani uzasadnienia niezbadania uczestnictwa wnoszącej odwołanie w sześciu innych kontaktach. Komisja uważa, że wnosząca odwołanie nie ma żadnego interesu w uzyskaniu wyjaśnień w tym zakresie.

59. Ponadto wbrew temu, co twierdzi wnosząca odwołanie, zdaniem Komisji podejście Sądu nie uniemożliwiło mu udzielenia właściwej odpowiedzi na podnoszone argumenty dotyczące wagi naruszenia i kwoty grzywny.

2. Analiza

a) W zakresie dualistycznego charakteru kontroli sądowej decyzji Komisji w sprawie procedur stosowania artykułów 101 i 102 TFUE

60. W pkt 160 zaskarżonego wyroku Sąd wskazał, że wnosząca odwołanie nie podważa oceny Komisji, w myśl której ceny były ustalane co do zasady w ujęciu rocznym. Na podstawie tego ustalenia Sąd orzekł, że „wystarczy zbadać, w odniesieniu do lat 2003–2005, czy [wnosząca odwołanie] uczestniczyła w jednym lub, w stosownych przypadkach, dwóch antykonkurencyjnych dyskusjach z Samsungiem lub Renesasem, w każdym z tych trzech lat, aby stwierdzić, że doszło do naruszenia art. 101 TFUE. W tej sytuacji Sąd uważa za właściwe zbadać na wstępie pięć kontaktów między [wnoszącą odwołanie] i Samsungiem lub Renesasem […], przy czym pierwszy i ostatni z tych kontaktów wyznaczają odpowiednio początek i koniec udziału [wnoszącej odwołanie] w zarzucanym naruszeniu. Dlatego też wyłącznie w przypadku, gdyby kontakty te nie pozwalały na wykazanie istnienia zarzucanego naruszenia, Sąd przystąpiłby do badania, czy inne kontakty – takie jak np. z dnia 17 listopada 2003 r., co do którego [wnosząca odwołanie] wskazuje w swoich pismach procesowych i na rozprawie, że nie miał on charakteru niezgodnego z prawem – przyczyniają się do stwierdzenia istnienia tego naruszenia, czy też się do tego nie przyczyniają”.

61. Ponieważ Sąd zgodził się z wnioskami wyciągniętymi przez Komisję co do pięciu kontaktów, które wybrał do skontrolowania, potwierdził on uczestnictwo wnoszącej odwołanie w naruszeniu bez zbadania argumentów podniesionych w odniesieniu do pozostałych kontaktów.

62. W konsekwencji w pkt 211 zaskarżonego wyroku Sąd orzekł, iż „Komisja nie popełniła żadnego błędu, stwierdzając uczestnictwo skarżącej w niezgodnych z prawem pięciu kontaktach w latach 2003–2005; fakt, że Komisja niesłusznie stwierdziła, że inne kontakty, które wzięła pod uwagę, takie jak te w dniu 17 listopada 2003 r., nie miały w rzeczywistości charakteru [konkurencyjnego], nie zmieniłby stwierdzenia, że skarżąca uczestniczyła w jednolitym i ciągłym naruszeniu w okresie tych trzech lat. W związku z tym, wbrew twierdzeniom skarżącej wyrażonym na rozprawie, nawet jeśli podejmowane kontakty inne niż te pięć wymienionych powyżej nie naruszają art. 101 TFUE, to jednak Komisja udowodniła w sposób wymagany prawem, że [wnosząca odwołanie] uczestniczyła w zarzucanym naruszeniu”.

63. Punkt 160 zaskarżonego wyroku stanowi zatem podstawę krytycznej oceny sformułowanej przez wnoszącą odwołanie. Sąd powinien był przeprowadzić szczegółową kontrolę wszystkich kontaktów podważanych przez wnoszącą odwołanie, nie zaś dokonać „wyboru”, tak jak to miało miejsce w tym punkcie zaskarżonego wyroku.

64. System kontroli sądowej decyzji Komisji dotyczących postępowań na mocy artykułów 101 i 102 TFUE składa się z dwóch części. Opiera się on, po pierwsze, na „klasycznej" kontroli zgodności z prawem aktów instytucji Unii ustanowionej w art. 263 TFUE, a po drugie, może być uzupełniony o wykonywanie nieograniczonego prawa orzekania na podstawie art. 261 TFUE i na żądanie skarżących w odniesieniu do kar nałożonych w tej dziedzinie przez Komisję [7].

b) W przedmiocie zakresu kontroli zgodności z prawem

65. W niniejszym przypadku w zaskarżonej decyzji Komisja stwierdziła istnienie jednolitego i ciągłego naruszenia. Takie naruszenie może być zdefiniowane jako wynikające z zachowania o charakterze ciągłym, składającego się z licznych działań, które wpisują się w „całościowy plan" z uwagi na identyczny cel polegający na zakłóceniu konkurencji na wspólnym rynku, chociaż jedno lub więcej działań mogą również, same w sobie i rozpatrywane odrębnie, stanowić naruszenie art. 101 TFUE. W odniesieniu do tego rodzaju naruszenia Komisja jest uprawniona do przypisania odpowiedzialności za te działania w zależności od udziału w naruszeniu rozpatrywanym w całości [8].

66. Ponadto Trybunał sprecyzował, że „przedsiębiorstwo, które uczestniczyło w takim jednolitym i złożonym naruszeniu w drodze swoich własnych zachowań, które były objęte pojęciami porozumienia lub praktyki uzgodnionej mającej cel antykonkurencyjny w rozumieniu art. [101 ust. 1 TFUE] i które miały przyczynić się do realizacji naruszenia w jego całości, może być tym samym również odpowiedzialne za zachowania innych przedsiębiorstw w ramach tego samego naruszenia przez cały okres jego udziału w tym naruszeniu" [9].

67. W kontekście jednolitego i ciągłego naruszenia Sąd uznał możliwość kontrolowania zgodności z prawem spornej decyzji, ograniczając swoje badanie do weryfikacji uczestnictwa wnoszącej odwołanie „w jednym lub, w stosownych przypadkach, dwóch antykonkurencyjnych dyskusjach podczas każdego z trzech lat [(tj. w latach 2003–2005)] [10], w tym w kontaktach stanowiących, zdaniem Komisji, rozpoczęcie i zakończenie naruszenia popełnionego przez [wnoszącą odwołanie]".

68. Ponieważ Sąd stwierdził, że wnosząca odwołanie nie kwestionuje oceny Komisji, w myśl której ceny były ustalane, co do zasady, w ujęciu rocznym, nie widzę tutaj żadnego wypaczenia cech zarzucanego naruszenia.

69. Fakt, że dane przedsiębiorstwo nie uczestniczyło we wszystkich istotnych elementach składowych kartelu lub że odgrywało ono nieznaczną rolę w aspektach zmowy, w których uczestniczyło, nie ma bowiem znaczenia dla stwierdzenia, że popełniło ono naruszenie, gdyż elementy te należy uwzględnić jedynie przy ocenie zakresu i wagi naruszenia i ewentualnie określeniu wysokości grzywny [11]. A zatem, nie popełniając przy tym żadnego błędu co do prawa, Sąd mógł na etapie kontroli legalności ograniczyć rozpoznanie do pięciu dyskusji antykonkurencyjnych, które miały miejsce na przestrzeni trzech lat w czasie, gdy realizowane było zarzucane naruszenie.

7 Zobacz podobnie wyroki: z dnia 10 lipca 2014 r., Telefónica i Telefónica de España/Commission (C-295/12 P, EU:C:2014:2062, pkt 42); z dnia 21 stycznia 2016 r., Galp Energía España i in./Komisja (C-603/13 P, EU:C:2016:38, pkt 71); a także z dnia 26 stycznia 2017 r., Aloys F. Dornbracht/Komisja (C-604/13 P, EU:C:2017:45, pkt 52).

8 Zobacz podobnie wyroki: z dnia 7 stycznia 2004 r., Aalborg Portland i in./Komisja (C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P i C-219/00 P, EU:C:2004:6, pkt 258); z dnia 6 grudnia 2012 r., Komisja/Verhuizingen Coppens (C-441/11 P, EU:C:2012:778, pkt 41); a także z dnia 11 lipca 2013 r., Team Relocations i in./Komisja (C-444/11 P, niepublikowany, EU:C:2013:464, pkt 49).

9 Zobacz podobnie wyroki: z dnia 6 grudnia 2012 r., Komisja/Verhuizingen Coppens (C-441/11 P, EU:C:2012:778, pkt 42); z dnia 11 lipca 2013 r., Team Relocations i in./Komisja (C-444/11 P, niepublikowany, EU:C:2013:464, pkt 50).

10 Punkt 160 zaskarżonego wyroku.

11 Zobacz podobne wyroki: z dnia 7 stycznia 2004 r., Aalborg Portland i in./Komisja (C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P i C-219/00 P, EU:C:2004:6, pkt 86); z dnia 6 grudnia 2012 r., Komisjan/Verhuizingen Coppens (C-441/11 P, EU:C:2012:778, pkt 45).

70. Prawdą jest, że w ramach części piątej zarzutu pierwszego wnosząca odwołanie podważa ustalenie Sądu dotyczące dorocznego charakteru ustalania cen [12]. Jednakże argument wydaje mi się niedopuszczalny, ponieważ zarzut błędnych ustaleń nie został podniesiony przed Sądem, podczas gdy Komisja wyraźnie oparła sporną decyzję na fakcie, że ceny czipów do kart były ustalane, co do zasady, na podstawie rocznej [13]. Jest on też zupełnie bezzasadny, ponieważ wnosząca odwołanie nie wykazała wypaczenia powstałego w związku z nim. Wskazując w pkt 160 zaskarżonego wyroku, że *„ceny były ustalane zasadniczo na podstawie rocznej”* [14], Sąd z pewnością nie ograniczał się wyłącznie do ustalania cen z częstotliwością roczną.

c) W przedmiocie zakresu kontroli w ramach nieograniczonego prawa orzekania

71. Jednakże pytanie o zakres kontroli, jaką powinien przeprowadzić Sąd, winno być w mojej ocenie postawione w sposób odmienny w świetle drugiego aspektu systemu kontroli sądowej decyzji Komisji dotyczących postępowań na mocy art. 101 i 102 TFUE.

72. W istocie, jak wspomniałem w pkt 64 niniejszej opinii, kontrola zgodności z prawem na podstawie art. 263 TFUE może bowiem zostać uzupełniona wykonywaniem nieograniczonego prawa orzekania na podstawie art. 261 TFUE oraz na żądanie skarżących w odniesieniu do kar nakładanych na mocy prawa konkurencji przez Komisję [15].

73. Jednakże o ile pełne prawo do orzekania nie stanowi odrębnego środka odwoławczego, musi ono jednak działać w oderwaniu od kontroli zgodności z prawem [16]. Innymi słowy fakt, że kontrola zgodności z prawem nie wykazała niezgodności z prawem, nie powoduje, że szczególna kontrola w ramach nieograniczonego prawa orzekania nie powinna być sprawowana [17]. Jak wspomniano w pkt 69 niniejszej opinii, w szczególności podczas tej drugiej kontroli należało uwzględnić okoliczność, iż przedsiębiorstwo nie uczestniczyło we wszystkich elementach składowych kartelu lub że odgrywało nieznaczną rolę w aspektach zmowy, w których uczestniczyło.

12 Porównaj pkt 57 i 58 odwołania.

13 Zobacz w opisie okoliczności faktycznych – pkt 38–41 spornej decyzji; w opisie zdarzeń (podstawowe zasady organizacyjne kartelu) – pkt 68, 76 i 77 spornej decyzji, w zastosowaniu art. 101 TFUE do niniejszej sprawy – pkt 246 i 297 spornej decyzji. Co do niedopuszczalności nowego zarzutu zob. wyrok z dnia 12 maja 2016 r., Bank of Industry and Mine/Rada (C-358/15 P, niepublikowany, EU:C:2016:338, pkt 91).

14 Wyróżnienie moje.

15 Wniosek taki nie wydaje mi się budzić wątpliwości w niniejszej sprawie. W istocie wnosząc do Sądu o uchylenie lub obniżenie nałożonej na nią grzywny, wnosząca odwołanie wyraźnie zwróciła się do Sądu o skorzystanie z pełnego prawa do orzekania (zob. w szczególności pkt 189 i 192 skargi o stwierdzenie nieważności). Podobnie wyrok z dnia 27 kwietnia 2017 r., FSL i in./Komisja (C-469/15 P, EU:C:2017:308, pkt 72), a także opinia rzecznik generalnej E. Sharpston w sprawie KME Germany i in./Komisja (C-272/09 P, EU:C:2011:63, pkt 78).

16 Zobacz podobnie G. Muguet-Poullennec, „Sanctions prévues par le règlement nº 1/2003 et droit à une protection juridictionnelle effective: les leçons des arrêts *KME* et *Chalkor* de la CJUE”, *Revue Lamy de la concurrence: droit, économie, régulation*, 2012, nº 32, s. 57–78.

17 Zobacz podobnie P. Van Cleynenbreugel, „Constitutionalizing Comprehensively Tailored Judicial Review in EU Competition Law”, *The Columbia Journal of European Law*, 2012, s. 519–545, w szczególności s. 535 i 536; I.S. Forrester, „A challenge for Europe’s judges: the review of fines in competition cases”, *European Law Review*, 2011, vol. 32, nº2, s. 185–207, w szczególności s. 195.

74. Obecnie jest bowiem wyraźnie ustalone, że „aby spełniać wymogi związane z przeprowadzaniem kontroli w ramach wykonywania nieograniczonego prawa orzekania w rozumieniu art. 47 karty w zakresie dotyczącym grzywny, sąd Unii jest przy wykonaniu uprawnień określonych w art. 261 TFUE i 263 TFUE zobowiązany do przeanalizowania wszystkich zarzutów natury *prawnej czy faktycznej*, za pomocą których podnoszący je chcą wykazać, iż kwota grzywny nie jest dostosowana do wagi i czasu trwania naruszenia” [18].

75. Ów wymóg wyczerpującej kontroli wynika również z zasad indywidualizacji i stopniowania „kary”, by posłużyć się sformułowaniem rzecznika generalnego A. Tizzana; są to dwie zasady systemu kar w sprawach administracyjnych i karnych [19], które wpisują się w tym kierunku w orzecznictwo Trybunału dotyczące ustalania kwoty grzywien w zakresie prawa konkurencji.

76. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału w celu określenia wysokości grzywny „należy uwzględnić czas trwania [naruszenia] *i wszystkie aspekty mogące wchodzić w ocenę wagi* [*naruszenia*], *takie jak zachowanie każdego z przedsiębiorstw, rola odgrywana przez każde z nich w ustaleniu uzgodnionych praktyk*, korzyść, którą mogły odnieść z tych praktyk, ich rozmiar i wartość danych towarów, jak również zagrożenie, jakie tego rodzaju naruszenia stanowią dla [Unii]” [20].

77. Nie możliwe zresztą byłoby orzekanie odmienne, ponieważ zdaniem Trybunału „waga naruszenia powinna podlegać indywidualnej ocenie” [21].

78. W mojej ocenie Sąd może być w związku z tym zwolniony z wykonywania drugiej części kontroli sądowej wyłącznie w przypadku, gdy okoliczności powołane do celów ustalenia kwoty grzywny są identyczne z tymi, na których opierają się argumenty przedstawione w ramach kontroli zgodności z prawem *i pod warunkiem, że przy tej okazji wszystkie zostały przez Sąd odrzucone* [22].

79. Tymczasem w niniejszej sprawie nie wydaje mi się, aby spełniona została druga z przesłanek, ponieważ Sąd postanowił zbadać w ramach kontroli legalności wyłącznie pięć z jedenastu kontaktów, które były w całości szczegółowo kwestionowane przez wnoszącą odwołanie.

80. Faktycznie prawdą jest, że wnosząca odwołanie w części skargi dotyczącej żądania obniżenia kwoty grzywny opierała się na ustaleniach Komisji, zgodnie z którymi uczestniczyła ona w siedmiu z 41 stwierdzonych kontaktów [23]. Niemniej jednak wydaje mi się, że takie stanowisko wynika z ewentualnego charakteru żądania. Ze względu na to, że skarżąca domagała się, tytułem żądania głównego, stwierdzenia nieważności spornej decyzji, powołując się na brak dowodów na jej zachowanie noszące znamiona naruszenia, jej żądanie ewentualne opiera się, w sposób dorozumiany, acz logiczny, na uznaniu, że argumenty przedstawione na poparcie żądania głównego nie zostały uwzględnione.

18 Wyrok z dnia 10 lipca 2014 r., Telefónica i Telefónica de España/Komisja, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, pkt 200; wyróżnienie moje). Zobacz także podobnie wyrok z dnia 27 kwietnia 2017 r., FSL i in./Komisja (C-469/15 P, EU:C:2017:308, pkt 75). W doktrynie podkreślano, że konieczność przeprowadzenia szczegółowej i wyczerpującej oceny wszystkich okoliczności faktycznych jest wymogiem, który wynika z art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej i zawiera w sobie w związku z tym podstawowe prawo do skutecznej ochrony sądowej (zob. podobnie R. Wesseling i M. van der Woude, „The lawfulness and acceptability of Enforcement of European Cartel Law”, w: *World Competition*, 35, 2012/4, s. 573–598, w szczególności s. 582). Na wymogi prawa do skutecznej ochrony sądowej w prawie konkurencji, zob. także P. Van Cleynenbreugel Comprehensively tailored Constitutionalizing „Judicial Review in EU Competition Law”, *The Columbia Journal of European Law*, 2012, s. 519–545, w szczególności s. 5; Bellis, J.F., „Ciężar dowodu w sprawach z zakresu konkurencji przed sądami Unii Europejskiej”, w: S. Mahieu (dir.), *Contentieux de l'Union europeenne. Question choisies*, Brxelles, Larcier, coll. Europe(s), 2014, s. 217–233, w szczególności s. 217, 218.

19 Zobacz opinia rzecznika generalnego A. Tizzana w sprawie Dansk Rørindustri i in./Komisja (C-189/02 P, EU:C:2004:415, pkt 130).

20 Wyrok z dnia 7 czerwca 1983 r., Musique Diffusion française i in./Komisja Telefónica i Telefónica de España/Komisja, od 100/80 do 103/80, EU:C:1983:158, pkt 129; wyróżnienie moje). Zobacz niedawny wyrok z dnia 8 grudnia 2011 r., Chalkor/Komisja (C-386/10 P, EU:C:2011:815, pkt 56).

21 Wyrok z dnia 11 lipca 2013 r., Team Relocations i in./Komisja, C-444/11 P, niepublikowany, EU:C:2013:464, pkt 102.

22 Zobacz także podobnie wyrok z dnia 26 stycznia 2017 r., Aloys F. Dornbracht/Komisja (C-604/13 P, EU:C:2017:45, pkt 55, 56).

23 Zobacz pkt 167 i 191 skargi o stwierdzenie nieważności.

81. Wybór takiej metody postępowania w ramach procedury nie zmienia jednak niczego w odniesieniu do faktu, że argumenty dotyczące jedenastu kontaktów wskazanych przez Komisję w spornej decyzji mogą potencjalnie mieć wpływ na ocenę wymiaru nałożonej grzywny, jeśli wydają się one uzasadnione ze względu na fakt, że jeżeli przedsiębiorstwo odgrywało nieznaczną rolę w aspektach naruszenia, w których uczestniczyło to jest to element, który należy wziąć pod uwagę przy ocenie wagi naruszenia i, w danym przypadku, przy ustalaniu kwoty grzywny [24].

82. Wydaje się zaś, że Sąd nie ustosunkował się do wszystkich argumentów podniesionych przez wnoszącą odwołanie, czy to na etapie kontroli zgodności z prawem – weryfikując wyłącznie uczestnictwo wnoszącej odwołanie w pięciu antykonkurencyjnych dyskusjach, podczas gdy w sposób umotywowany podważyła ona niezgody z prawem charakter jedenastu kontaktów zidentyfikowanych przez Komisję – czy też w ramach wykonywania przysługującego mu nieograniczonego prawa orzekania, stwierdzając równocześnie, że wnosząca odwołanie „ogranicza się […] do stwierdzenia, iż odgrywała ona nieznaczną rolę w zarzucanym naruszeniu” [25] oraz że „nałożono [na nią] grzywnę, której kwota jest najwyższa, z tego powodu, że osiągnęła [ona] obrót znacznie większy niż inne ukarane przedsiębiorstwa” [26], tak więc kwota grzywny odzwierciedla znaczenie gospodarcze jej udziału w rozpatrywanym naruszeniu.

83. W tym miejscu, nie podważając zasadności tego ostatniego stwierdzenia i nie mogąc potwierdzić, że Sąd doszedłby do innego wniosku, gdyby przedmiotem badania były wszystkie argumenty podniesione przez wnoszącą odwołanie, należy stwierdzić, że Sąd nie rozważył w sposób prawnie właściwy wszystkich czynników istotnych dla oceny wagi zachowania zarzucanego wnoszącej odwołanie i że nie odniósł się w sposób wymagany prawem do wszystkich argumentów powołanych przez wnoszącą odwołanie w celu uchylenia lub obniżenia grzywny. Taki winien być właśnie przedmiot kontroli dokonanej przez Trybunał w ramach odwołania [27].

3. Wnioski w przedmiocie części pierwszej zarzutu pierwszego w związku z zarzutem trzecim

84. W wyniku mojej analizy części pierwszej zarzutu pierwszego w związku z trzecim zarzutem uważam, że Sąd naruszył prawo poprzez brak zbadania każdego z argumentów przedstawionych przez wnoszącą odwołanie w celu wykazania zgodności z prawem kontaktów, których niezgodność z prawem była jej zarzucana przez Komisję.

B. Co do autentyczności dowodów

1. Argumentacja stron

85. W drugiej części zarzutu pierwszego wnosząca odwołanie zarzuca Sądowi, że w pkt 118 zaskarżonego wyroku obciążył ją ciężarem dowodu co do wiarygodności wewnętrznej korespondencji Samsunga z dnia 3 listopada 2003 r. W związku z faktem, iż Komisja, którą obciąża ciężar dowodu zaistnienia naruszenia, nie była w stanie wykazać autentyczności wiadomości, zgodnie z zasadą dobrej administracji oraz ze względu na wątpliwości podniesione przez wnoszącą odwołanie dowód ten powinien był zostać uznany za niedopuszczalny.

24 Zobacz podobnie wyroki: z dnia 7 stycznia 2004 r., Aalborg Portland i in./Komisja (C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P i C-219/00 P, EU:C:2004:6, pkt 86); z dnia 6 grudnia 2012 r., Commission/Verhuizingen Coppens (C-441/11 P, EU:C:2012:778, pkt 45). Względna waga udziału przedsiębiorstwa w naruszeniu może w szczególności zostać wzięta pod uwagę przy ocenie okoliczności łagodzących (zob. podobnie: wyrok z dnia 11 lipca 2013 r., Team Relocations i in./Commission, C-444/11 P, niepublikowany, EU:C:2013:464, pkt 104, 106)

25 Punkt 269 zaskarżonego wyroku.

26 Punkt 263 zaskarżonego wyroku.

27 Zobacz podobne wyrok z dnia 28 czerwca 2005 r., Dansk Rørindustri i in./Komisja (C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P i C-213/02 P, EU:C:2005:408, pkt 244).

86. Wnosząca odwołanie uważa, że ze względu na uwagi przedstawione przez nią i przez Samsunga Komisja była zobowiązana do wyznaczenia niezależnego eksperta w danej dziedzinie na potrzeby oceny autentyczność wiadomości. Obowiązek ten aktualizuje się zwłaszcza w postępowaniach w sprawach kartelowych z powodu ich karnego charakteru.

87. Komisja nie zgadza się ze stanowiskiem skarżącej. W przypadku wątpliwości co do autentyczności dowodu wiarygodność byłaby jedynym istotnym kryterium, a zatem moc dowodowa winna być oceniana w świetle wszystkich okoliczności sprawy.

88. Zasada dobrej administracji nie nakłada na Komisję obowiązku wykazania autentyczności dowodu, w związku z czym nie jest ona zobowiązana do wyznaczenia niezależnych ekspertów będących profesjonalistami z branży IT.

89. W niniejszym przypadku Sąd zastosował te wymogi do celów oceny wiarygodności wewnętrznej korespondencji elektronicznej w świetle wszystkich okoliczności niniejszej sprawy i mając powyższe na uwadze, ocenił, że wiadomość elektroniczna Samsunga z dnia 3 listopada 2003 r. mogła być użyta jako jeden z elementów postępowania dowodowego. Komisja wskazała, że z wyjątkiem zarzutu błędu co do oceny dowodu ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd nie podlegają kontroli Trybunału.

2. Analiza

a) W przedmiocie rozróżnienia pomiędzy autentycznością dowodu i jego wiarygodnością

90. Jeżeli Komisja mogła wykazać, że dane przedsiębiorstwo uczestniczyło w spotkaniach z innymi przedsiębiorstwami, które to spotkania miały oczywiście antykonkurencyjny charakter, to przedstawienie innego wyjaśnienia co do przedmiotu tych spotkań jest zadaniem tego przedsiębiorstwa [28].

91. W tym względzie „zainteresowane przedsiębiorstwo nie może poprzestać na wskazaniu możliwości zaistnienia okoliczności, która mogłaby mieć wpływ na moc dowodową […] dowodów [na których opiera się Komisja], aby to na [niej] spoczął ciężar udowodnienia, że okoliczność ta nie mogła mieć wpływu na ich moc dowodową. Wprost przeciwnie, z wyjątkiem sytuacji, gdy zainteresowane przedsiębiorstwo zostaje pozbawione możliwości dostarczenia takiego dowodu w wyniku zachowania samej Komisji, to właśnie zainteresowane przedsiębiorstwo powinno wykazać w wymagany prawem sposób z jednej strony zaistnienie okoliczności, na którą się ono powołuje, a z drugiej strony – że okoliczność ta podważa moc dowodową dowodów, na których oparła się Komisja” [29].

92. Mówiąc bardziej ogólnie – zasadą mającą pierwszeństwo w prawie Unii jest zasada swobodnej oceny dowodów. Z zasady tej wynika, że jedynym kryterium istotnym dla oceny przedstawionych dowodów jest ich wiarygodność [30].

93. W tym celu w ramach oceny złożonej sytuacji gospodarczej Trybunał uściślił, że Sąd Unii powinien w szczególności zbadać materialną dokładność przytoczonych dowodów, ich wiarygodność i spójność [31].

94. Nie podważając tych parametrów, sądzę, że kwestia autentyczności dowodu z konieczności poprzedza ocenę wiarygodności: dowód nie posiadający przymiotu autentyczności nie będzie mógł być oceniany jako wiarygodny, nawet gdyby pozwalała na to jego treść.

28 Zobacz podobnie wyrok z dnia 22 listopada 2012 r., E.ON Energie/Komisja (C-89/11 P, EU:C:2012:738, pkt 75).

29 Zobacz podobnie wyrok z dnia 22 listopada 2012 r., E.ON Energie/Komisja (C-89/11 P, EU:C:2012:738, pkt 76).

30 Zobacz podobnie wyroki: z dnia 19 grudnia 2013 r., FSL i in./Komisja (C-239/11 P, C-489/11 P i C-498/11 P, niepublikowany, EU:C:2013:866, pkt 128); z dnia 27 kwietnia 2017 r., FSL i in./Komisja (C-469/15 P, EU:C:2017:308, pkt 38).

31 Zobacz podobnie wyrok z dnia 8 grudnia 2011 r., Chalkor/Komisja (C-386/10 P, EU:C:2011:815, pkt 54).

95. Należy więc wrócić do podstawowej zasady, zgodnie z którą także w dziedzinie prawa konkurencji w przypadku sporu co do istnienia naruszenia reguł konkurencji na Komisji spoczywa ciężar dowodu na okoliczność zaistnienia naruszeń oraz przedstawienie środków dowodowych pozwalających wykazać w sposób wymagany prawem występowanie okoliczności stanowiących naruszenie [32]. Jeśli sąd ma wątpliwości, to należy je rozpatrywać na korzyść przedsiębiorstwa będącego adresatem decyzji stwierdzającej naruszenie [33].

96. W praktyce oznacza to, że jeżeli Trybunał stwierdzi, że istnieją wątpliwości co do kompletności dokumentu lub co do tego, czy został on uzyskany w sposób zgodny z prawem, dowód musi zostać odrzucony [34]. Jest to po prostu kwestia dopuszczalności dowodu. Zatem dopiero po ustaleniu, że dowody przedstawione przez Komisję są dopuszczalne, można dokonać ich oceny pod kątem wiarygodności [35].

b) Zastosowanie w niniejszej sprawie

97. W niniejszej sprawie wnosząca odwołanie kwestionuje autentyczności korespondencji Samsunga wysłanej przez jednego z pracowników tej ostatniej w dniu 3 listopada 2003 r. Z jednej strony istnieje kilka wersji tej wiadomości elektroniczna w formie wydruku, z drugiej strony wnioski dwóch ekspertyz przedstawionych przez wnoszącą odwołanie wskazują, że rzeczywiście nie było możliwe stwierdzenie jej autentyczności.

98. Argumenty te zostały przedstawione w sposób szczegółowy przez wnoszącą odwołanie w pkt 68–86 skargi o stwierdzenie nieważności. Po pierwsze, pierwsza wersja papierowa, która nie wskazuje ani odbiorcy, ani pośredniego odbiorcy („do wiadomości") została wysłana o godzinie 3:27 rano (czasu europejskiego), podczas gdy rozmowa telefoniczna z pracownikiem spółki Infineon, o której wspomniano w analizowanej wiadomości, miała miejsce tego samego dnia. Po drugie, podkreślono różnice między pierwszą wersją wiadomości i dwoma kolejnymi wersjami, które wskazywały, w przeciwieństwie do pierwszej wersji, odbiorcę i sześciu innych adresatów pośrednich („do wiadomości"), jak również różne godziny wysyłki. Po trzecie, wnosząca odwołanie podniosła, powołując się na raport z jednej ekspertyzy sporządzonej przez niezależnego eksperta, że wiadomość elektroniczna z dnia 3 listopada 2003 r. nie może zostać uznana za autentyczny ponad wszelką wątpliwość, co zostało potwierdzone przez tego samego eksperta w drugim badaniu.

99. Pomimo tych okoliczności Sąd uznał w pkt 181 zaskarżonego wyroku, że Komisja „mogła zasadnie dojść do wniosku, że skarżąca uczestniczyła w [niezgodnych] z prawem rozmowach", opierając się w szczególności na okoliczności, że „żadna ekspertyza nie wskazuje, że wiadomość elektroniczna z dnia 3 listopada 2003 r. nie stanowi ważnego, autentycznego dowodu, czego skarżąca nie wykazała również przed Sądem". Dodał on w pkt 182 zaskarżonego wyroku, że wnosząca odwołanie nie przedstawiła dowodu na to, że „obiektywne powody podniesione przez Komisję w celu uzasadnienia, że istnieje kilka wersji tej wiadomości, są błędne".

32 Zobacz podobnie wyrok z dnia 22 listopada 2012 r., E.ON Energie/Komisja (C-89/11 P, EU:C:2012:738, pkt 71).

33 Zobacz podobnie wyrok z dnia 22 listopada 2012 r., E.ON Energie/Komisja (C-89/11 P, EU:C:2012:738, pkt 72, 73).

34 Zobacz podobnie wyrok z dnia 17 grudnia 1981 r., Ludwigshafener Walzmühle Erling i in./Rada i Komisja (od 197/80 do 200/80, 243/80, 245/80 i 247/80, EU:C:1981:311, pkt 16).

35 Zobacz podobnie j.F. Bellis „Ciężar dowodu w sprawach z zakresu konkurencji przed sądami Unii Europejskiej", w: S. Mahieu (dir.), *Contentieux de l'Union europeenne. Question choisies*, Brxelles, Larcier, coll. Europe(s), 2014, s. 217–233, w szczególności s. 221. Pragnę dodać, że o ile Trybunał nigdy nie uznał wyraźnie karnego charakteru grzywien nakładanych za naruszenia prawa konkurencji, o tyle Europejski Trybunał Praw Człowieka (zwany dalej „ETPC") orzekł, że grzywna nałożona w celu ukarania za naruszenie prawa konkurencji, „[miała] charakter karny, w związku z czym art. 6 § 1 [europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności] [miał] zastosowanie w niniejszym przypadku w jego części karnej (wyrok ETPC z dnia 27 września 2011 r. w sprawie A. Menarini Diagnostics przeciwko Włochom, skarga nr 43509/08, ECLI:CE:ECHR:2011:0927JUD004350908, pkt 44). Mimo że ETPC ogranicza się w swym badaniu do przypadku podlegającego jego ocenie, podstawy tego uzasadnienia zezwalają na generalizacje wniosków, do jakich doszedł.

100. Uważam, że czyniąc w ten sposób Sąd naruszył prawo, nie przestrzegając standardów dowodzenia wymaganych w dziedzinie grzywien wymierzanych za naruszenie prawa konkurencji. W istocie nawet bez uwzględnienia różnic dotyczących istotnych elementów wiadomości elektronicznej, takich jak wskazanie odbiorcy i czasu wysłania, ze sprawozdań z badań ekspertów złożonych przez wnoszącą odwołanie wynika, że nie jest możliwe stwierdzenie w sposób pewny autentyczności wiadomości elektronicznej z dnia 3 listopada 2003 r. W związku z powyższym Trybunał powinien był odrzucić ten dowód: obowiązkiem Komisji było ustalenie, czy wiadomość z dnia 3 listopada 2003 r. była autentyczna, także za pomocą, w razie potrzeby, opinii biegłego, o przeprowadzenie której wnosiła wnosząca odwołanie.

101. Sąd jednak uznał również, że okoliczność, iż odbycie niezgodnych z prawem rozmów, o których mowa w przesłanej pocztą elektroniczną wiadomości z dnia 3 listopada 2003 r., ustalono w oparciu także o inne dowody, które razem tworzyły „wiązkę poszlak” [36].

102. Trybunał nie posiada kompetencji do oceny ustalonych okoliczności faktycznych ani też w zasadzie do badania dowodów dopuszczonych przez Sąd na poparcie ustaleń faktycznych. Badaniem Trybunału objęte jest natomiast stosowanie przepisów dotyczących ciężaru dowodu i przeprowadzenia postępowania dowodowego. W konsekwencji więc jeżeli dowody zostały uzyskane w prawidłowy sposób, przy poszanowaniu ogólnych zasad prawa i wymogów proceduralnych dotyczących ciężaru dowodu i postępowania dowodowego, wyłącznie do Sądu należy ocena, jaką wagę należy nadać przedstawionym dowodom. Ocena ta nie stanowi zatem kwestii prawnej podlegającej kontroli Trybunału, z wyjątkiem przypadków błędnej oceny materiału dowodowego przedstawionego przed Sądem [37].

103. W związku z tym nawet jeżeli okoliczności uwzględnione przez Sąd są kwestionowane, chodzi tu o ocenę okoliczności faktycznych, które nie podlegają kontroli Trybunału w ramach odwołania. Skoro Sąd stwierdził, że pozostałe dokumenty potwierdziły, iż miały miejsce niezgodne z prawem rozmowy między przedsiębiorcami biorącymi udział w zarzucanym naruszeniu, argument dotyczący autentyczności wiadomości elektronicznej z dnia 3 listopada 2003 r. jest w każdym wypadku nieistotny.

VI. W przedmiocie skierowania sprawy do Sądu

104. W konsekwencji analizy dotyczącej części pierwszej zarzutu pierwszego w związku z trzecim zarzutem skargi uważam, że Sąd naruszył prawo poprzez brak zbadania każdego z argumentów, które zostały przedstawione przez wnoszącą odwołanie w celu wykazania zgodności z prawem kontaktów, których niezgodność z prawem była jej zarzucana przez Komisję.

105. Zgodnie z art. 61 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej jeśli odwołanie jest zasadne, Trybunał uchyla orzeczenie Sądu. Trybunał może wówczas wydać ostateczne orzeczenie w sprawie, jeśli stan postępowania na to pozwala, lub skierować sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd.

106. W niniejszej sprawie uważam, że stan postępowania nie pozwala na wydanie orzeczenia. Badając bowiem zasadności argumentów wnoszącej odwołanie, Trybunał przeprowadziłby badanie okoliczności faktycznych na podstawie elementów, które nie zostały ocenione przez Sąd w zaskarżonym wyroku. Ponadto twierdzenia faktyczne dotyczące istoty sporu nie zostały omówione przed Trybunałem.

36 Punkt 181 zaskarżonego wyroku. Zobacz także pkt 183 zaskarżonego wyroku.

37 Zobacz podobnie wyroki: z dnia 25 stycznia 2007 r., Sumitomo Metal Industries i Nippon Steel/Komisja (C-403/04 P, C-405/04 P EU:C:2007:52, pkt 38, 56);a także z dnia 19 grudnia 2013 r., FSL i in./Komisja (C-239/11 P, C-489/11 P i C-498/11 P, niepublikowany, EU:C:2013:866, pkt 39, 76, 77, 129).

107. W związku z tym konieczne jest odesłanie sprawy do Sądu w celu ponownego rozpoznania i zastrzeżenie, że koszty zostaną zasądzone w orzeczeniu Sądu kończącym postępowanie w sprawie.

VII. Wnioski

108. W świetle powyższych rozważań i bez uszczerbku dla analizy innych zarzutów proponuję, aby Trybunał:

– uchylił wyrok Sądu Unii Europejskiej z dnia 15 grudnia 2016 r., Infineon Technologies/Komisja (T-758/14, niepublikowany, EU:T:2016:737), ponieważ Sąd nie zbadał wszystkich argumentów podniesionych przez wnoszącą odwołanie w celu wykazania zgodności z prawem kontaktów, których niezgodność z prawem była jej zarzucana przez Komisję, oraz

– odesłał sprawę do Sądu do ponownego rozpoznania i zastrzegł, że koszty zostaną zasądzone w orzeczeniu Sądu kończącym postępowanie w sprawie.